Com millorar la comprensió lectora? (3)

written by Mireia Barrachina | 29 de March de 2024

L'habilitat inferencial en lectura

La capacitat de comprendre un text va més enllà de poder descodificar paraules; implica la capacitat de construir significat a partir del text i connectar idees per a comprendre plenament el missatge. D'ací ve que diverses investigacions evidencien la importància d'implementar mètodes d'instrucció basats en la generació d'inferències independentment de l'edat, la capacitat de lectura, el tipus d'instrucció i el text.

Què són les inferències i per què són importants?

La generació d'inferències és el procés mental mitjançant el qual un lector o lectora integra la informació mentres llig un text mitjançant la connexió d'idees que genera a partir de les pròpies idees del text i/o els seus coneixements previs i experiència. Podríem dir que són com les peces que manquen en un trencaclosques, que hem de trobar per a entendre la imatge completa.

L'habilitat per a generar inferències és clau per a una

comprensió exitosa: inferències sobre el que significa una paraula, inferències per a integrar idees dins de les oracions i inferències per a integrar idees dins i fora del text. És essencial per a adquirir una comprensió profunda i significativa dels textos, ja que permet a les i els lectors anar més enllà de la superfície del text, enfortint la seua capacitat per a analitzar, interpretar i reflexionar sobre la informació, la qual cosa contribuïx a un major domini de la comprensió lectora. En un estudi longitudinal, van demostrar que l'habilitat d'inferència en xiquets i xiquetes de primària estava significativament relacionada amb la comprensió, més enllà del coeficient intel·lectual, la lectura de paraules i el coneixement del vocabulari.

Quines recomanacions ens suggerix l'evidència científica per a millorar l'habilitat inferencial en comprensió lectora?

A nivell general, en els estudis revisats se suggerixen les següents recomanacions:

- Llegir el text de manera independent és més efectiu que llegir el text en veu alta durant la instrucció.
- La instrucció en grups xicotets millora la comprensió inferencial del text per part de les i els lectors.
- A l'hora d'establir inferències en comprensió lectora es requerixen habilitats que ens permeten atendre la informació, canviar entre una idea i una altra i suprimir conceptes irrellevants. Per tant, és important tindre en compte intervencions que potencien el funcionament executiu i altres factors com el coneixement del vocabulari, el coneixement previ de l'alumnat, les estratègies de comprensió o la motivació, entre altres.
- La lectura guiada sota la teoria sociocultural mitjançant una activitat socialment organitzada -com

les tertúlies literàries dialògiques– millora la motivació per la lectura i genera una major quantitat d'inferències que aconseguixen un augment en la integració i construcció compartida de significats.

- Algunes activitats que podrien millorar l'habilitat inferencial en alumnat que presenta majors dificultats en comprensió lectora a nivell individual poden ser:
    - Identificar pistes o paraules claus en el text i usar estes paraules per a establir respostes a preguntes inferencials posteriors a la lectura.
    - Activar els coneixements previs de l'alumnat i ensenyar-los com entrellaçar estos coneixements amb la informació textual.
    - Generar preguntes com una manera d'identificar llacunes en el text o confirmar inferències temptatives.
- En una investigació que analitza una intervenció centrada en la integració del text amb alumnat amb desconeixement de l'idioma i dificultats en comprensió lectora, el propi alumnat referix que a l'hora d'aprendre a realitzar inferències els va ajudar:
    - La instrucció en grups xicotets.
    - La forma en què se'ls va animar a fer i respondre preguntes inferencials.
    - Inferir el significat de les paraules a partir del context i trobar evidència en el text per a recolzar les inferències.
    - L'oportunitat de llegir en veu alta (en un moment inicial; posteriorment se'ls va animar a llegir de manera independent).
    - L'estímul per a parlar sobre el llibre en termes generals i poder compartir les seues

idees.

[Més articles sobre comprensió lectora]

[Imatge: Freepik]